

REPUBLICA MOLDOVA

Datele Biroului Național de Statistică (BNS) exprimă scăderea industriei pentru a 11-a lună la rând în iulie, dar cu un ritm anual în atenuare la 4.0%. La șapte luni din 2023 industria s-a ajustat cu 7.1% an/an, pe fondul deteriorării climatului macroeconomic mondial și nivelurilor ridicate ale inflației, costurilor de finanțare și incertitudinilor. Se evidențiază declinul producției la nivelul ramurilor prelucrătoare și extractivă cu dinamici anuale de 9.1%, respectiv 10.3% (segmentul utilități a urcat cu 2.2% an/an).

Pe de altă parte, la ședința de politică monetară din septembrie Banca Națională a Moldovei (BNM) a menținut rata dobânzii de referință la 6.00%, dar a semnalat perspectiva unei scăderi la ședința din noiembrie, pe fondul tendinței de decelerare pentru dinamica anuală a prețurilor de consum și climatului dificil din economia reală.

Săptămâna trecută piața financiară a încorporat evoluțiile din piețele financiare internaționale și știrile interne.

În sfera pieței monetare ratele de dobândă au crescut: CHIBOR la trei luni cu 1.2% la 9.57%, iar CHIBOR la șase luni cu 1.0% la 9.99%.

Pe de altă parte, la nivelul pieței titlurilor de stat ratele de dobândă au scăzut: pe scadența trei luni cu 3.1% la 3.81%, iar pe scadența șase luni cu 0.7% la 6.82%. Ministerul Finanțelor s-a împrumutat cu 64.7 milioane lei prin bonuri de trezorerie pe trei luni, 436.8 milioane lei prin bonuri pe șase luni și 666.1 milioane lei prin bonuri pe 12 luni, la costuri medii anuale de 3.86%, 6.94%, respectiv 7.07%.

EUR/MDL s-a apreciat cu 0.1% la 19.3202, iar USD/MDL a crescut cu 0.9% la 18.1428, la BNM, aspect evidențiat în al treilea grafic alăturat.

INTERNAȚIONAL

Pe planul **Zonei Euro** încrederea consumatorilor s-a deteriorat în septembrie, perioadă în care economia a scăzut pentru a patra lună la rând (conform indicatorului PMI Compozit), expresie a persistenței unui climat economic dificil. Pe de altă parte, construcțiile au crescut în iulie, cu un ritm lunar de 0.8% și cu 1.0% an/an, iar contul curent al balanței de plăți s-a ameliorat în perioada ianuarie – iulie (excedent de 119.5 miliarde EUR). Nu în ultimul rând, dinamica anuală a prețurilor de consum s-a temperat la 5.2% în august (cel mai redus nivel din ianuarie 2022), lună în care prețurile de producție din industria germană s-au ajustat cu un ritm anual record (de 12.6%).

La nivelul **Rusiei** (în primele 15 economii ale lumii) încrederea consumatorilor s-a ameliorat în trimestrul III (la maximum din primul trimestru 2020), dar prețurile producției industriale au accelerat la 10.6% an/an în august (maximum din iunie 2022).

În sfera economiei **României** se evidențiază creșterea construcțiilor cu un ritm lunar de 1.5% și o rată anuală în accelerare la 15.8% în iulie, pe fondul implementării programelor europene pentru dezvoltarea infrastructurii critice. Pe de altă parte, Administrația a comunicat măsurile care vor fi implementate pentru consolidarea finanțelor publice.

Știrile macroeconomice din principalele blocuri economice ale lumii (SUA, China și Zona Euro), informațiile cu privire la companiile listate și dinamica din piețele internaționale de materii prime au influențat piața financiară mondială săptămâna trecută. Ratele de dobândă la obligațiunile suverane pe scadența 10 ani au crescut, indicii bursieri s-au ajustat, iar cursul mediu al dolarului american s-a depreciat raportat la moneda unică europeană (referința BCE).

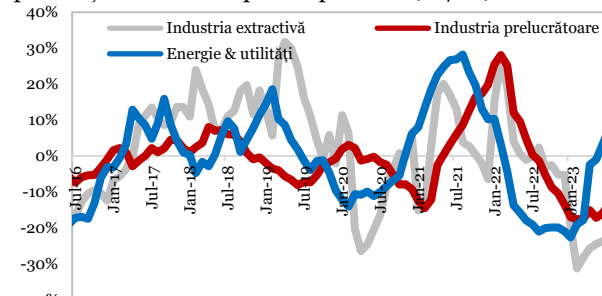
Calendar macroeconomic săptămânal

R. Moldova	25 septembrie	Transferuri de mijloace bănești (Aug)
Germania	25 septembrie	Climatul de afaceri, ind. IFO (Sep)
România	25 septembrie	Indicatorii monetari (Aug)
Zona Euro	27 septembrie	Indicatorii monetari (Aug)
Rusia	27 septembrie	Producția industrială (Aug)
Rusia	27 septembrie	Comerțul cu amănuntul (Aug)
Rusia	27 septembrie	Rata șomajului (Aug)
Zona Euro	28 septembrie	Indicatori de încredere în economie (Sep)
Zona Euro	29 septembrie	Evoluția prețurilor de consum (Sep)
R. Moldova	29 septembrie	Balanța de plăți (T2)
România	29 septembrie	Autorizațiile de construire (Aug)

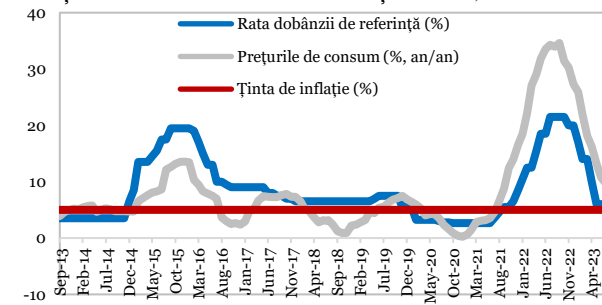
pieța monetară	22-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	9.57	1.2	(59.4)
CHIBOR (6L)	9.99	1.0	(58.2)
EURIBOR (3L)	3.958	2.1	253.4
EURIBOR (6L)	4.082	0.7	131.5
LIBOR (3L)	5.6614	(0.0)	55.5
LIBOR (6L)	5.9078	0.2	41.2
pieța de capital	22-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	33,963.8	(1.9)	14.8
EuroStoxx 50	4,207.2	(2.0)	25.6
MOEX	3,049.1	(3.3)	39.2
BET	14,413.6	2.0	32.3
pieța valutară	22-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.0653	(0.0)	8.3
EUR/MDL	19.3202	0.1	0.5
USD/MDL	18.1428	0.9	(6.4)
RON/MDL	3.8869	0.1	(0.1)
cotații mărfuri	22-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	90.0	(0.8)	7.8
aur (\$/uncie)	1,925.2	0.1	15.2
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T2 2023	(2.2)	
rata inflației IPC	Aug-2023	9.69	
rata șomajului	T2 2023		3.80
rata de dobândă de politică monetară	din 20-Iun-2023		6.00

Surse: BNM, BNS, Bloomberg

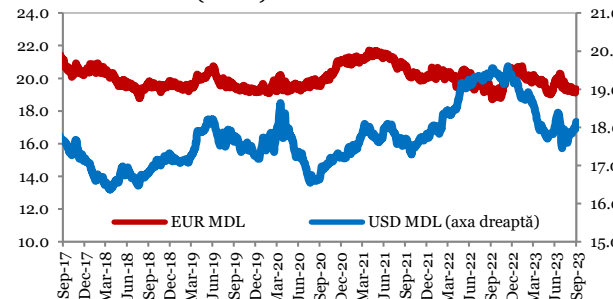
producția industrială pe componente (an/an) sursa: BNS

inflația vs. rata dobânzii de referință sursa: BNM, BNS

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
 - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
 - carduri bancare [accesează AICI](#)
 - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
 - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)
-

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analizii financiare și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.